

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Child maltreatment: legal and therapeutic aspects - 3008

Last update 23-02-2025

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: Social Work

Academic year: 0

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Gal Avni Bar Lev

Coordinator Email: gal@haruv.org.il

Coordinator Office Hours: please set an appointment

Teaching Staff:

Dr. Gal Avni Barlev,
Ms. Ruty Geva

Course/Module description:

The field of child abuse evolved throughout the years and knew far-reaching changes. The Understanding that children at risk are not a small minority and that the phenomenon is more widespread than commonly thought in the past, led to the development of diagnostic tools and treatment, as well as broad statutory change. The course will focus on the historical development of the status and rights of children victims of abuse and neglect, both on social and legal sphere. Special emphasis will be given to the different categories of abuse and methods of identification and initial screening of children at risk.

Course/Module aims:

The aim of the course is to expose students to the world of treatment and legal systems surrounding children at risk in Israel. Special emphasis will be given to understanding the Rights of the Child, the various types of abuse, methods of identification of children at risk and developing strategies and solutions.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

1. Basic understanding of the essential children's rights
2. Understanding the different types of abuse
3. Basic understanding of therapeutic and legal solutions for children at risk
4. Basic understanding of how to tackle the phenomenon: detection, identification and prevention.

Attendance requirements(%):

100%

Teaching arrangement and method of instruction: hybrid

Course/Module Content:

Introduction to the phenomenon of child abuse.
physical abuse.
Emotional abuse and neglect.

Sexual abuse.

Children exposed to violence.

child protection law

Re- Victimization

services for maltreated children

prevention of child maltreatment

childhood trauma and its outcome

child participation and child maltreatment

post traumatic growth

Required Reading:

* הרמן, ג. (1994). טראומה והחלמה. תל-אביב: עם עובד. פרק 5: התעללות בילדים (עמ' 121-143).

* גולדשטיין, ש. (2005). לדבר את השטיקה, איתור ילדים ובני נוער נפגעי התעללות והזנחה בשירותי הבריאות בקהילה. ירושלים: אשלים. 27-23.

* בויאר, י. וקדמן, י. (2007). בין ענישה גופנית להתעללות: רב המשותף על השונה. בתוך ד. הורוביץ, י. בן - יהודה, מ. חובב (עורכים), התעללות והזנחה של ילדים בישראל (עמ' 673 - 60). ירושלים: ביאליק.

* שמואלי, ב. (2010). בין תקיפה, התעללות וענישה פיזית כלפי ילדים. בתוך ת. מורג, (עורכת). זכויות הילד והמשפט הישראלי (עמ' 183 - 222). תל אביב: רמות.

* פינצ'י, ר. כהן, א. וויצמן, א. (2000). מאפיינים והשלכות של התעללות רגשית לילדים ומתבגרים. הרפואה, 138, 237 - 240.

* ע"א 98 / 2034 אמין נ' אמין, פ"ד נג(5) (1999)

* בן-יהודה, י. (2007). הזנחה ילדים. בתוך: הורוביץ, ד., ובן-יהודה, י. וחובב, מ. (עורכים), התעללות והזנחה של ילדים בישראל (עמ' 513 - 535). ירושלים: אשלים.

* זליגמן, צ. (2004). מבוא לגילוי עריות: אין אמרת, ואין חסד, ואין רחמים. בתוך צ. זליגמן, ז. סלומון, (עורכות), הסוד ושברו: סוגיות בגילוי עריות (עמ' 15 - 40). תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

*Holt, S., Buckley, H., & Whelan, S. (2008). *The impact of exposure to domestic violence on children and young people: A review of the literature. Child abuse & neglect*, 32(8), 797-810.

* חוק העונשין, התשל"ז-1997, סימן ו': פגעה בקטינים וחסרי ישע (בתוך החוק והילד - קבוץ חקיקה, המועצה לשalom הילד).

* קדמן, י. (2010). במותה ציוויתו לילדים רבים את החימם: חובת הדיווח על עבירות ילדים - רקע, סקירה ומהות. משפטה במשפט, כרך ג-ד, 337 - 346.

* חוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"ב-2002.

* גל, ט. ווידמן (2002). ילדים נפגעי עבירה בישראל – ריבוי קשיים, מיעוט מענים. ביטחון סוציאלי, 63, 210-235.

* ארנוב, ר. (2007). מרכז הגנה לילדים ונוער. בתוך: הורוביץ, ד., ובן-יהודה, י. וחובב, מ. (עורכים), התעללות והזנחה של ילדים בישראל (עמ' 995 - 1006). ירושלים: אשלים.

* חיעם, ה. ושלז, א. (2019). מגדל בבל: חסמים לדיווח ולעבודה רב-מקצועית אצל רפואיים. נקודת מפגש, גל'ו'ן 16. 44-47.

Saunders, B. J., & Goddard, C. (2002). The role of mass media in facilitating community education and child abuse prevention strategies. Melbourne: Australian Institute of Family Studies.

*זוד, פ' (2018) לדבר את הבaltı-מדובר: דיבור עם ילדים על טראומה. נקודת מפגש, גלילון, 26-29

* הופ, ד. ואחרים. (2013). חוויתי סכנה זהה חוזר אליו. זה לא יעבור עם הזמן?: בריאות הנפש בשלוש שנים הראשונות לחיים, פרק 11. (עמודים 255-275). מושב בן שמואל: מודן.

*כץ, כ. (2019) שיח עם ילדים: מיתוסים וממציאות. נקודת מפגש, גלילון, 17, 12-15.

*Kaye-Tzadok, A., & Katz, C. (2021). "It's Our Duty to Give Them a Voice" Participation of Children and Adolescents in College Courses. *Child Indicators Research*, 14(3), 897-915.

* Lieberman, A. F., Padrón, E., Van Horn, P., & Harris, W. W. (2005). Angels in the nursery: The intergenerational transmission of benevolent parental influences. *Infant Mental Health Journal: Official Publication of The World Association for Infant Mental Health*, 26(6), 504-520.

גוטפריד, ר. (2017). עובדים בטראומה - על תשישות החמלה וסיפוק החמלה בקרב עובדים סוציאליים לחוק הנער (טיפול והשגחה). נקודת מפגש, גלילון 12, 27-29.

הדר, ד'. זידנר, מ (2012) .. עייפות החמלה בקרב מטפלים בטראומה. *עינים בחינוך*, 140-170

Additional Reading Material:

בן-אמיתי, ג. (2007). השלכות נפשיות של התעללות בילדים ומתבגרים. בטור: הורוביץ, ד.. ובן-יהודה, י. וחובב, מ. (עורכים), התעללות והזנחה של ילדים בישראל (עמ' 536 - 565). ירושלים: אשלים.

בן-אריה, א. (2006). המזקה פנים רבות לה: על התפתחות תפיסת המזקה בישראל. ביטחון סוציאלי, 72, 39-58.

אפרת-גוט, ג. ובן אריה, א. (2001). האפידמיולוגיה של התעללות בילדים. בטור צ. יפה ו. קדמן (עורכים), ילדים כקורבנות התעללות במשפחה: מבט נוסף על התופעה, שכיחותה, ומאפייניה (עמ. 1-33). ירושלים: המועצה הלאומית לשalom הילד בשיתוף עם האגודה לkidom העבודה הסוציאלית.

MacMillan, R. (2009). *The life course consequences of abuse, neglect, and victimization: Challenges for theory, data collection, and methodology*. *Child Abuse & Neglect*, 32, 661-665.

Belsky, J. (1993). *Etiology of child maltreatment: a developmental-ecological analysis*. *Psychological Bulletin*, 114, 413-434.

שמעוני, ב. (2001). ענישה גופנית של ילדים בידי הוריהם על פי המשפט העברי - גישה מסורתית . 365 – 446

Glaser, D. (2002). *Emotional abuse and neglect (psychological maltreatment): A conceptual framework*. *Child Abuse and Neglect*, 26, 697-714.

Hildyard, K. L., & Wolfe, D. A. (2002). *Child neglect: developmental issues and outcomes*. *Child abuse & neglect*, 26(6), 679-695. Tyler, S. Alison, K. & Winsler, A.

(2006). *Child neglect: Developmental consequences intervention and policy implications*. *Child and youth care forum*, 35 (1), 1-20.

כהן, ת. (1991). *לחית בצל סוד*. תל-אביב: מודן. (ספר קריאה הכלל עדויות של נפגעי התעללות בילדים)

-
- Goodyear-Brown, P., Fath, A., & Myers, L. (2012). *Child sexual abuse: The scope of the problem*. In, P. Goodyear-Brown (Ed.), *Handbook of child sexual abuse: Identification, assessment and treatment* (pp. 3-120). New Jersey: John Wiley and Sons. Pp. 3-20.
- Wolfe, D. A., Crooks, C. V., Lee, V., McIntyre-Smith, A., & Jaffe, P. G. (2003). *The effects of children's exposure to domestic violence: A meta-analysis and critique*. *Clinical child and family psychology review*, 6(3), 171-187.
- שמעוני, ב. (2010). חובת הדיווח על אלימות כלפי ילדים על פי המשפט העברי בהשוואה למשפט הישראלי. *משפחה במשפט*, כרך ג-ז, 279 - 302.
- פבר, מ. וסלוצקי, ח. (2007). בין הגנה לטיפול בקטינים נזקקים: תפkid פקיד הסעד לחוק הנוער. בתרן ד. הורוביץ, י. בן - יהודה, מ. חובב (עורכים), התעללות והזנחה של ילדים בישראל (עמ' 951 - 994). ירושלים: ביאליק.
- פוגץ', ד'. (2007). קטינים נפגעי עבירה בראשי המשפט: מגמות בחקיקה ופסיקה. בתרן: ד. הורוביץ, י. בן יהודה ום. חובב (עורכים), התעללות והזנחה של ילדים בישראל (עמ' 152-199). ירושלים: אש"ל.
- פוגץ', ד. (2002). הזכות להישמע? עדויות ילדים בהליך הפלילי. *הפרקליט*, 46 (1), 121 - 167.
- ערד-דיידסון, ב. (2010). איקות החיים של ילדים בסיכון שהוחלת להשאים בבית בהשוואה לילדים שהוחלט להוציאם מהבית. *חברה ורוחה*, 30 (3-4), 397 - 421.
- לבקוביץ, ע. וויר, ע. (2019). חובת דיווח על אלימות פיזית של הורים כלפי ילדים: דילמות בקשר למחנכות. *זמן חינוך*, גיליאן 15. 48-25.
- שאלון אירומיILDOT שלייל"ם- Questionnaire (ACE) Experience Childhood Adverse Developmental. *Psychiatric annals*, 35(5), 401. Van der Kolk, B. A. (2005).

Grading Scheme:

Additional information:

This is an online course that will include watching pre-recorded lectures and attending the 3 zoom classes that will be held throughout the semester, and answering online knowledge questions, a midterm assignment, and a final exam.